

RAN-2408000602020001
F.Y.B.Com. (Semester-II) Examination March - 2026
Major : Accounting for Specific Business
Time: 2 Hours]
[Total Marks: 50
સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.

Seat No.:

Student's Signature

પ્ર-1.
ટૂંકા પ્રશ્નો. (ગમે તે પાંચ)
10
Short Questions (Any Five)

- 1) 800 મશીન આડતથી વેચવા મોકલેલ, માલધણીએ રૂ.12,000 તથા આડતીયાએ રૂ.6,000 નો ખર્ચ કરેલ, જો આખર સ્ટોક રૂ. 136 મશીનનો હોય તો આખર સ્ટોકની કિંમત શોધો. મશીનની પડતર કિંમત રૂ. 1,000 અને વેચાણ કિંમત રૂ. 1,300 છે.

800 Machinery were sent for sales on consignment. Consignor has paid Rs. 12,000 and consignee has paid Rs.6,000 as expenses for it. If 136 Machinery are in closing stock than find out closing stock value. Cost of machinery were Rs. 1,000 and sales price were Rs. 1,300 of each.

- 2) નીચેના પૈકી કયા ધંધામાં સંયુક્ત સાહસ કરી શકાય?

- | | |
|------------------|-----------------|
| 1) સ્ટીલ પ્લાન્ટ | 2) પેપર મીલ |
| 3) પુલ બાંધકામ | 4) ફિલ્મ વિતરણ |
| 5) ફર્નિચર શોપ | 6) ઓઈલ રિફાઈનરી |

From which types of business out of the following is joint venture can be adopted?

- | | |
|------------------------|----------------------|
| 1) Steel Plant | 2) Paper Mill |
| 3) Bridge Construction | 4) Film distribution |
| 5) Furniture Shop | 6) Oil Refinery |

- 3) અતિકે ભાડા ખરીદ પદ્ધતિએ એક યંત્ર ખરીદ્યું. યંત્રની રોકડ કિંમત રૂ.1,80,000 છે. કરાર વખતે રૂ. 60,000 અને બાકીની રકમ રૂ. 60,000 ના ત્રણ સરખા વાર્ષિક હપ્તામાં ચૂકવી. દરેક હપ્તામાં ચૂકવેલ વ્યાજની ગણતરી કરો.

Atik has purchased one machinery on hire purchase agreement. The cash price of machinery is Rs.1,80,000. The amount is to be paid on agreement Rs.60,000 and balance amount is to be paid by three equal installments of Rs.60,000 each. Find out the amount of interest in each installments.

- 4) માલધણીએ આડતીયા ઉપર તા 1-1-25 ના રોજ લખેલી ત્રણ માસની મુદતની હૂંડી બેંકમાં રૂ.12,150 વટાવથી વટાવી. વટાવનો દર માસિક 0.90% લેખે છે. માલધણીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો.

Consignor draws on consignee a three months bill on 1-1-2025, which was discounted in the bank at Rs.12,150 discount. The rate of discount is 0.90% per month. Pass journal entries in the books of consignor.

- 5) રાશના ધંધામાં વેચાણ બદલ રૂ. 5,00,000 ના શેર મળ્યા અને તે રૂ.4,15,000 માં વેચી દીધા જરૂરી આમાનોંધ લખો.
Shares of Rs.5,00,000 are received against sale in joint venture business and they are sold for Rs. 4,15,000. Write journal entry.
- 6) આસામી આડત એટલે શું?
What is delcredere commission?
- 7) હિસાબી ધોરણ - 9 કઈ કઈ ઊપજને લાગુ પડતી નથી?
Which revenues does accounting standard-9 not apply?

પ્ર-2. અમદાવાદના આસિત ટ્રેડર્સે સુરતના સુમિત બ્રધર્સને તા: 1-4-2025 ના રોજ 20 કમ્પ્યુટર દરેક રૂ. 50,000 ની ભરતિયા કિંમતે આડતથી વેચવા મોકલ્યા. પડતર કિંમત પર 25% નફો ચઢાવીને ભરતિયા કિંમત નક્કી કરવામાં આવે છે. આસિત ટ્રેડર્સે માલ મોકલતા નૂર અને વીમાના રૂ. 6,000 ચુકવ્યા હતા.

તા: 1-4-2025 ના રોજ આસિત ટ્રેડર્સે રૂ.6,00,000 ની ત્રણ માસની મુદતની એક લૂંડી લખી જે સુમિત બ્રધર્સે સ્વીકારીને તરત જ પરત કરી. આસિત ટ્રેડર્સે આ લૂંડી તા 1-5-2025 ના રોજ વાર્ષિક 2% ના દરે વટાવી હતી.

સુમિત બ્રધર્સ 5% લેખે સામાન્ય આડત અને 2% લેખે આસામી આડત મેળવવા હકદાર છે.

તા: 31-12-2025 ના રોજ સુમિત બ્રધર્સે વેચાણ-આંકડો અને તેમની પાસેથી લેણી રકમનો બેંક-ડ્રાફ્ટ મોકલી આપ્યો. તેણે વેચાણ-આંકડામાં જણાવ્યું હતું કે,

- 1) તેણે જકાતના રૂ. 4,000, પેકિંગના રૂ. 6,000 અને જાહેરાતના રૂ.17,500 ચુકવ્યા હતા.
- 2) તેણે 10 કમ્પ્યુટર દરેક રૂ. 52,000 ની કિંમતે રોકડેથી વેચ્યા હતા.
- 3) તેણે 4 કમ્પ્યુટર દરેક રૂ. 60,000 ની કિંમતે અમિતને ઉધાર વેચ્યા હતા.
- 4) તેણે 1 કમ્પ્યુટર પોતાના અંગત ઉપયોગ માટે ભરતિયા કિંમતે ખરીદેલ હતું.
- 5) અમિત નાદાર જાહેર થયા હતા અને તેમની પાસેથી રૂપિયે 80 પૈસા લેખે આખરી ડિવિડન્ડ વસૂલ થઈ શક્યું હતું.
- 6) વર્ષ દરમિયાન તેમના ગોડાઉનમાં આગ લાગવાથી 1 કમ્પ્યુટર સંપૂર્ણપણે નાશ પામ્યું અને તે પેટે વીમા કંપની રૂ. 36,000 નો દાવો સ્વીકાર્યો હતો.
- 7) નહીં વેંચાયેલ કમ્પ્યુટર પૈકી 2 કમ્પ્યુટરને નુકસાન થયેલ હોય તેને વેચાણ યોગ્ય બનાવવા માટે કુલ રૂ.3,200 સમારકામ ખર્ચ થવાનો અંદાજ છે.

ઉપરની વિગતો પરથી આસિત ટ્રેડર્સના ચોપડે આડતમાલ ખાતું અને સુમિત બ્રધર્સનું ખાતું તૈયાર કરો.

Q-2. Asit Traders of Ahmedabad consigned 20 computers to Sumit Brothers of Surat at an invoice price of Rs.50,000 each on 1-4-2025. The invoice price is fixed after adding 25% on cost price Asit Traders paid Rs. 6,000 for freight and insurance, which sending the goods: **14**

On 1-4-2025 Asit Traders draw a bill of Rs.6,00,000 for three months on Sumit brothers, which was immediately returned by the latter duly accepted. Asit Traders discounted this bill in a bank on 1-5-2025 at 12% discount per annum.

Sumit Brothers is entitled to get general commission at the rate of 5% and delcredere commission at the rate of 2%.

On 31-12-2025 Sumit Brothers sent an account sale and a bank draft for the amount due from him.

He reported in the account sale that:

- 1) He paid Rs.4,000 for octroil, Rs.6,000 for packing and Rs. 17,500 for advertisement.
- 2) He sold 10 computers at the rate of Rs.52,000 each for cash.
- 3) He sold 4 computers at the rate of Rs.60,000 each to Amit on credit.
- 4) He purchased one computer for his personal use, at the invoice price.
- 5) Amit was declared insolvent and 80 paise in a rupee could be recovered from him as a final dividend.
- 6) During the course of the year fire took place in his godown and one computer was completely destroyed, against which the insurance company accepted a claim of Rs.36,000.
- 7) Out of the unsold computer, two were damaged and Rs.3,200 were estimated as repairing expenses to make them salable.

From the above particulars, prepare Consignment Account and Sumit Brother's Account in the books of Asit Traders.

અથવા/OR

પ્ર-2. અર્પિત એ આસ્થા રમકડાં ખરીદવા અને વેચવા સંયુક્ત સાહસથી જોડાયા અને 3:2 ના પ્રમાણમાં **14**

નફો અને નુકસાન વહેંચવાનું નક્કી કર્યું. અર્પિતે રૂ.6,00,000 રમકડાં ખરીદવા ચુકવ્યા. અર્પિતે રૂ. 3,75,000 ની કિંમતની લેણીહૂંડી ત્રણ માસની મુદતની આસ્થાને મોકલી આપી. આ હૂંડી અર્પિતે 8%ના વટાવે વટાવી હતી. નીચેના વ્યવહારો સંયુક્ત સાહસના સંદર્ભે નોંધાયા હતા:

- 1) અર્પિતે રૂ.18,000 મુસાફરી ખર્ચના, રૂ. 3,000 ગાડાભાંડુ, રૂ.12,000 વેચાણ કમિશનના અને રૂ.3,000 અન્ય ખર્ચના ચુકવ્યા હતા.
- 2) આસ્થાએ રૂ.2,400 જાહેરાત ખર્ચના, રૂ.1,500 મુસાફરી ખર્ચના અને રૂ.600 અન્ય ખર્ચના ચુકવ્યા હતા.
- 3) અર્પિતે રૂ. 4,05,000 ના રમકડાં વેચ્યા હતા પરંતુ તેમાંથી નુકસાન પામેલ માલ માટે રૂ. 6,000 વળતર આપ્યું હતું.
- 4) આસ્થાએ રૂ. 2,70,000 ની કિંમતના રમકડાં વેચ્યા હતા.
- 5) રૂ. 15,000 અને રૂ.24,000 ના રમકડાં વેચાયા વિનાના હતા તે અર્પિત અને આસ્થા અનુક્રમે વેચાણ પર કાચા નફાની ટકાવારી ઉમેર્યા બાદની કિંમતે ખરીદવા સમંત થયા.
- 6) હૂંડી પરનો વટાવ ખર્ચ સંયુક્ત સાહસનો ખર્ચ ગણવો.
- 7) અર્પિતે રૂ.3,000 વીમા પ્રીમિયમના ચુકવ્યા હતા.

અર્પિતના ચોપડામાં તૈયાર કરો

- 1) સંયુક્ત સાહસ ખાતું
- 2) આસ્થાનું ખાતું

Q-2. Arpit and Aastha begins Joint Venture for buying and selling toys and decided **14**

to share profit and loss in ratio of 3:2. Arpit paid Rs. 6,00,000 for purchase toys. Arpit sent bills receivable of Rs.3,75,000 of three months on Aastha which was discounted by Arpit at 8% p.a. following transactions regarding joint venture were recorded:

- 1) Arpit paid Rs. 18,000 travelling expenses, Rs. 3,000 carriage, Rs. 12,000 selling commission and Rs. 3,000 other expenses.
- 2) Arpit paid Rs. 2,400, advertising expense, Rs. 1,500 travelling expenses and Rs.600 other expenses.

- 3) Arpit sold toys for Rs. 4,05,000 but was compensated Rs. 6,000 for damaged toys.
- 4) Aastha sold toys worth Rs. 2,70,000.
- 5) Toys of Rs. 15,000 and Rs. 24,000 remain unsold. Arpit and Aastha agreed to purchase them at a price equivalent to cost plus percentage of gross profit on sale.
- 6) Discount charges of Bills receivables are considered as joint venture expenses.
- 7) Arpit paid Rs.3,000 for Insurance premium.

Prepare in the books of Arpit:

- 1) Joint Venture Account.
- 2) Aastha's Account.

પ્ર-3. અનુજે આકાશ પાસેથી તા 1-1-2022 ના રોજ એક યંત્ર ભાડા ખરીદ પદ્ધતિથી ખરીદ્યું. ચૂકવણીની શરતો નીચે મુજબ છે : **14**

તારીખ	વ્યાજ સહિત રકમ રૂ.
1-1-2022	1,00,000
31-12-2022	90,000
31-12-2023	81,000
31-12-2024	52,000
31-12-2025	46,000

દર વર્ષની શરૂની બાકી પર વાર્ષિક 15% લેખે વ્યાજ ગણવાનું છે. ઘસારો ઘટતી જતી બાકીની પદ્ધતિએ વાર્ષિક 10% લેખે ગણવાનો છે.

અનુજના ચોપડે તૈયાર કરો :

- 1) યંત્રનું ખાતું
- 2) આકાશનું ખાતું
- 3) વ્યાજ ખાતું

Q-3. Anuj purchased a machinery on 1-1-2022 from Aakash on hire purchase system. **14**
Terms of payments were as under:

Date	Amount with interest is
1-1-2022	1,00,000
31-12-2022	90,000
31-12-2023	81,000
31-12-2024	52,000
31-12-2025	46,000

Interest is charged at 15% p.a. opening balance of each year depreciation is charged at 10% p.a. on reducing balance method.

Prepare the following accounts in the books of Anuj:

- 1) Machinery Account
- 2) Aakash's Account
- 3) Interest Account

અથવા/OR

- પ્ર-3. અ)** અમદાવાદની અનિષ ઓઈલ કંપની વડોદરાની અમીષ ઓઈલ કંપની ને 1,000 બેરલ ઓઈલ દરેક રૂ. 1,600 ના ભાવથી આડતથી વેચવા મોકલ્યું. માલ મોકલતા નૂર અને વીમાના રૂ. 1,00,000 ચુકવ્યા. રસ્તામાં 25 બેરલ નાશ પામ્યા જેના રૂ. 30,000નો દાવો વીમા કંપનીએ મંજૂર રાખ્યો. **10**

અમીષ ઓઈલ કંપનીએ રૂ. 10,00,000 ની 3 માસની મુદતની હૂંડી સ્વીકારી તેણે જણાવ્યું કે,

- 1) માલ છોડાવવા રૂ. 22,500, ગોડાઉન ભાડું રૂ. 20,000, પગાર રૂ. 60,000 અને જાહેરાત ખર્ચ રૂ. 40,000 થયો છે.
- 2) 750 બેરલ, બેરલ દીઠ રૂ.2.400 ના ભાવથી વેચ્યા છે.
- 3) લિકેજને કારણે 25 બેરલને નુકસાન થયું છે. જે સામાન્ય નુકસાન ગણી શકાય. આડતીયાને વેચાણ પર 5% આડત આપવાની છે. અમીષ ઓઈલ કંપનીએ બાકી રકમનો ડ્રાફ્ટ મોકલી ખાતું ચૂકવે કર્યું.

અનિષ ઓઈલ કંપનીના ચોપડે આડતમાલ ખાતું તૈયાર કરો.

- Q-3. A)** Anish Oil Co. of Ahmedabad consigned 1,000 barrels of oil cost Rs. 1,600 per barrel to Amish Oil Co. of Vadodara. The consigner paid Rs. 1,00,000 as freight and insurance. 25 barrels were destroyed by transit for which the insurance company settle the claim at Rs. 30,000. **10**

Amish Oil Co. accepted a bill for Rs. 10,00,000 for 3 months. He informed that:

- 1) Clearing charges 22,500, godown rent 20,000, salaries of salesman Rs.60,000 and advertisement expenses Rs.40,000 were paid by him.
- 2) 750 barrels were sold at Rs. 2,400 per barrel.
- 3) 25 barrels were damaged due to leakage which is considered as a normal loss.

The consignee is entitled for 5% commission on sale. Amish Co. sent the draft of the amount due. Prepare consignment account in the books of Anish.

- પ્ર-3. બ)** અક્ષતે તા.: 1-1-2025 ના રોજ એક યંત્ર ભાડા ખરીદ પદ્ધતિથી ખરીદ્યું, યંત્રની ખરીદી પેટે તેમણે નીચે મુજબની રકમો ચૂકવી હતી : **04**

તારીખ	રૂ.
1-1-2025	રોકડ કિંમતના 10%
30-4-2025	1,78,000
31-08-2025	1,30,000
31-12-2025	84,000

હપ્તામાં 15% લેખે વ્યાજની રકમનો સમાવેશ થયેલો છે.

અક્ષતના ચોપડે યંત્રની ખરીદીની આમનોંધ લખો.

- Q-3. B)** Axat purchased a machine on 1-1-2025 on hire purchase method. He had paid following amounts towards the purchase of the machine. **04**

Date	Rs.
1-1-2025	10% of the cost price
30-4-2025	1,78,000
31-08-2025	1,30,000
31-12-2025	84,000

Installments include interest of the rate of 15% per annum.

Write journal entries for machine purchase in the books of Axat.

- પ્ર-4. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ) 12
- 1) આડતામાલના છેવટના સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન
 - 2) રૂપાંતરની પડતર
 - 3) સંયુક્ત બેંક ખાતું
 - 4) વેચાણ પછીની સેવા માટેનું અનામત
 - 5) હિસાબી ધોરણોનું મહત્વ

- Q-4. Write any three short notes: 12
- 1) Valuation of closing stock of consignment.
 - 2) Cost of Conversion.
 - 3) Joint Bank Account.
 - 4) Reserve for after sales service.
 - 5) Importance of Accounting Standards.
-